

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Нишу
II-7 У 6961/19
14.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Стева Ђурановића, председника већа, Братислава Ђокића и мр Зорана Рељића, чланова већа, са судским саветником Иваном Ђукић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби коју је поднела тужила АА из ..., чији је пуномоћник ББ из ..., против туженог органа Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда, Београд, ул. Др Александра Костића бр. 9, ради поништаја решења број: 01-02/181.6.4 906/19 од 26.02.2019. године, у предмету пензијском, у нејавној седници већа одржаној дана 14.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције фонда, Београд, број: 01-02/181.6.4 906/19 од 26.02.2019. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

Образложење

Оспореним решењем је одбијена жалба тужиле изјављена против решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Службе дирекције фонда у Приштини, број: 181.6.2-1290/2018 од 12.12.2018. године, којим је одбијен захтев тужиле да јој се успостави исплата пензије за период од 15.02.1999. године до 18.04.2012. године, јер нису испуњени законски услови.

Тужбом поднетом Управном суду дана 03.05.2019. године, преко пуномоћника, тужила оспорава законитост решења туженог органа из законом прописаних разлога. У тужби указује да упркос што се у у образложењу оспореног решења, тужени позива на члан 6. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању и наводи да права из пензијског и инвалидског осигурања не застаревају, истовремено оцењује да је тужила сама себе довела у застарелост. Сматра да је уколико није било могућности да јој се пензија исплаћује на адресу за време ратног

стања и НАТО агресије на територију Републике Србије и Републике Црне Горе, тужени могао отворити депозит и на тај начин се ослободити своје обавезе према тужилу. Оспорава неосновано позивање управних органа на одредбе Закона о облигационим односима и на институт застарелости, указујући да су исти органи стицањем без основа, оштетили тужилу, само што нису навели да су списи тужиле уништени у НАТО бомбардовању. Имајући у виду наведено, предлаже да суд уважи тужбу, поништи оспорено решење и предмет врати на поновни поступак и одлучивање.

У одговору на тужбу тужени орган је остао при разлозима из образложења оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије, будући да тужилу у тужби није навела нове чињенице ни нове доказе, осим оних које је навела у жалби против првостепеног решења и који су, приликом доношења оспореног решења, оцењени као неосновани.

Решавајући овај управни спор без одржавања усмене јавне расправе, у смислу одредбе члана 33. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09), будући да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, и испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, сагласно одредби члана 41. став 1. истог закона, Управни суд је, по оцени навода тужбе, одговора на тужбу и списа ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Из образложења оспореног решења и списа предмета ове управне ствари, произлази да је тужилу дана 13.11.2010. године, првостепеном органу поднела захтев насловљен као захтев за исплату пензије и исправку решења, у којем је тражила исплату заостале неисплаћене износе породичне пензије, почев од 09.06.1999. године, са законским затезним каматама на износе, до дана 19.04.2012. године. Истовремено, тражила је да првостепени орган преиспита обрачуне већ утврђене породичне пензије по решењима од 12.02.2016. године и од 05.06.2017. године, по обуставима у наведеном периоду од дана 09.06.1999. године, као и од 19.04.2012. године. Поступајући по наведеном захтеву, првостепени орган је утврдио да је решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање запослених, Филијале Приштина брј 7008679227 од 29.05.1998. године тужилу признато право на породичну пензију заједно са децом ВВ и ГГ, почев од 21.02.1998. године, у износу од 1.539,24 динара; да је пензија исплаћивана до 15.02.1999. године, када је обустављена због наступања више силе, односно наступања ратног стања; да Фонд, после 09.06.1999. године није имао могућност да врши исплату пензије, јер није располагао списима предмета (који су остали у филијалама Фонда која су вршила исплату пензија до доласка Међународних снага и управе), односно чињеницама које су битне за наставак исплате пензије, као што су: потврђивање адресе или доказ о животу (јер исте није могао да прибави по службеној дужности, с обзиром на то да је надлежност на територијом АП КиМ прешла на међунаодну управу); да је из наведеног разлога Фонд настављао са исплатом пензија када се корисник јави Фоду и докаже свој идентитет и својство корисника пензије; да се тужилу први пут обратила захтевом за наставак исплате пензије дана 19.04.2013. године, уз који је доставила доказе које су од утицаја за наставак исплате пензије; да је тада доставила уверење о животу и потврде УМНИК-а од 22.10.2015. године, да су деца ВВ и ГГ престали да се школују дана 28.01.2004. године, доносно дана 27.07.2007. године; да је по наведеном захтеву донето решење број 181.6.2-1156/2015 од 05.06.2017.

године, којим јој је успостављена исплата пензије почев од 19.04.2012. године, у износу од 29.783,43 динара; да је наведено решење правноснажно и коначно. Имајући у виду наведено, првостепени орган на основу члана 123. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, оценио да нису испуњени услови да се тужиљи успостави исплата пензије за период од 15.02.1999. године до 18.04.2012. године, будући да је тужиља уз захтев од 19.04.2013. године доставила доказе од значаја за исплату пензије, односно да је потраживање за наведени период застарело. У поступку по жалби, тужени орган је након оцена навода жалбе, ожалбеног решења и сиписа предмета, нашао да правилно првостепени орган решењем број 181.6.2-1156/2015 од 05.06.2017. године утврдио исплату 12 месеци уназад од подношења захтева дана 19.04.2013. године, односно утврдио исплату од дана 19.04.2012. године, сходно члану 123. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, с обзиром да нису испуњени услови за успостављање пензије пре дана 19.04.2012. године. Наиме, како се тужиља обратила захтевом за исплату 19.04.2013. године, тужени орган закључује да је сама својим нечињењем проузроковала застарелост потраживања у смислу члана 6. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, односно да је првостепени орган правилном применом члана 123. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ценио захтев од 13.11.2018. године, посебно ценећи да није било могућности нза исплату јер су целокупни списи и базе података за кориснике са територије АП Косова и Метохије, осталеи у филијалама, које су до доласка Међународних снага и управе, вршиле исплату пензије. Такође, тужени је нашао и да је правилно првостепени орган оценио и чињеницу која се односи на пребивалиште, односно бориавиште тужиље и промена истог, у смислу члана 125. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, да би могао да настави исплату пензије. Налазећи да ожалбеним решењем није повређен Закон на штету тужиље, тужени је применом члана 170. Закона о општем управном поступку, одбио жалбу тужиље.

Одредбом члана 123. Закона о пензијском и инвалидском осигурању (“Службени гласник РС”, број 34/03...93/12), прописано је да доспели месечни износи пензије, новчаних накнада, који нису могли бити исплаћени због околности које је проузроковао корисник, накнадно ће се исплатити највише за 12 месеци уназад рачунајући од дана када, по престанку деловања тих околности, корисник поднесе захтев за исплату.

Одредбом члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку (“Службени гласник РС”, број 18/16), прописано је, између осталог, да образложење мора да буде разумљиво и да садржи кратко излагање захтева странке, чињенично стање и доказе на основу којих је оно утврђено, разлоге који су били одлучујући код оцене сваког доказа, прописе и разлоге који, с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива и разлоге зашто није уважен неки захтев или предлог.

Код оваквог стања ствари, а имајући у виду цитиране одредбе Закона о општем управном поступку и Закона о пензијском и инвалидском осигурању, суд налази да је оспореним решењем на штету тужиље повређена одредба члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку, јер образложење оспореног решења не садржи прописе и разлоге који, с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива, а те повреде правила поступка су биле од значаја за доношење законите одлуке у овој правној ствари. По оцени суда, тужени орган у образложењу

оспореног решења не наводи ни разлоге које је то околности проузроковала тужиља, у смислу цитиране одредбе члана 123. наведеног Закона, а због којих му нису могли бити исплаћени доспели месечни износи пензије од 1999. године, када, на основу ког законског прописа и којим решењем надлежног пензијског органа је обустављена исплата пензије, када су настале те околности и када су престале на страни корисника, па му је исплата пензије поново успостављена почев од 19.04.2012. године. Како права из пензијског и инвалидског осигурања престају када, у току њиховог коришћења, престану да постоје услови за стицање и остваривање тих права, у смислу одредбе члана 110. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, то суд налази, да се признато право на пензију може ограничити једино на основу одредбе члана 110. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, а у оспореном решењу нису дати разлози у том погледу. Због наведених разлога, према налажењу суда, оспореним решењем је повређен закон на штету тужиоца.

Управни суд је приликом одлучивања, поред цитираних одредби закона које су од значаја за одлучивање у овој ствари, имао у виду и обавезујућа правна схватања изражена у пресуди Европског суда за људска права – Грудих против Србије, представка бр. 31925/08 од 17.04.2012. године, став 2. (оцена суда), тачка 77.- 83. Наведеном пресудом Европског суда за људска права, тачком 83. утврђено је, да је дошло до повреде члана 1. Протокола број 1. Конвенције о људским правима, која гласи: “Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права”.

Са изнетих разлога, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, применом одредбе члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

У извршењу ове пресуде тужени орган је дужан да донесе ново и на закону засновано решење, придржавајући се примедба Суда изнетих у пресуди, у року и на начин прописан одредбом члана 69. став 2. Закона о управним споровима.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 14.04.2022.године, II-7 У 6961/19

Записничар
Ивана Ђукић, с.р.

Председник већа-судија
Стево Ђурановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

МК